

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดผลการวิเคราะห์
ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์
ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
F	แทน	การแจกแจงแบบ F – distribution
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการทดสอบ t-distribution
Sig.	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมพันธภาพเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ

แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคุณลักษณะทั่วไปของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยวิธีการหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ โดยข้อมูลที่ได้อาจสามารถจำแนกได้ตามรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 133)

คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n=133)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	57	42.90
1.2 หญิง	76	57.10
รวม	133	100.00
2. องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด		
2.1 อบต.นาภู	16	12.00
2.2 อบต.ยางสีสุราช	27	20.30
2.3 อบต.บ้านกู่	17	12.80
2.4 อบต.หนองบัวสันตุ	19	14.30
2.5 อบต.คางเมือ	17	12.80
2.6 อบต.แวงคอง	21	15.80
2.7 อบต.ขามเรียน	16	12.00
รวม	133	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 42.90 และสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางสีสุราช จำนวน 277 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 รองลงมาสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคอง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความ

กลุ่มค่า ใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยข้อมูลที่ได้สามารถจำแนกได้ตามรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม โดยภาพรวม

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
ด้านหลักนิติธรรม	3.18	0.35	ปานกลาง	6
ด้านหลักคุณธรรม	3.37	0.37	ปานกลาง	3
ด้านหลักความโปร่งใส	3.34	0.34	ปานกลาง	4
ด้านหลักความร่วมมือ	3.44	0.43	ปานกลาง	2
ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.26	0.41	ปานกลาง	5
ด้านหลักความคุ้มค่า	3.45	0.39	ปานกลาง	1
รวม	3.34	0.38	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.45$) ด้านหลักความร่วมมือ ($\bar{X} = 3.44$) ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 3.37$) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 3.34$) ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.26$) และด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ และเมื่อจำแนกข้อมูลระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้านจะแสดงได้ ดังตารางที่ 5 - 10

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักนิติธรรม

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. อบต.มีการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ	3.12	0.73	ปานกลาง	2
2. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน	3.06	0.70	ปานกลาง	3
3. การบริหารงานมีความชัดเจนในการปฏิบัติตาม กฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ	2.75	0.94	ปานกลาง	4
4. มีการปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.26	0.60	มาก	1
5. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย	2.71	1.15	ปานกลาง	5
รวม	3.18	0.35	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช
 จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวม
 อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ มี
 การปรับปรุงกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.26$) และ
 อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3
 ลำดับ คือ อบต.มีการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.12$)
 เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับ
 ชุมชน ($\bar{X} = 3.06$) และการบริหารงานมีความชัดเจนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและ
 ข้อบังคับต่าง ๆ ($\bar{X} = 2.75$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักคุณธรรม

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. อบต.มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบน พื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม	3.28	0.82	ปานกลาง	4
2. บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพอ่อนโยน และมี ไมตรีจิตพร้อมให้บริการ	3.33	0.85	ปานกลาง	3
3. บุคลากรมีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม	3.28	0.69	ปานกลาง	5
4. บุคลากรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม	3.34	0.80	ปานกลาง	2
5. บุคลากรบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องและ เป็นธรรม	3.62	0.76	มาก	1
รวม	3.37	0.37	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ บุคลากรบริหารงานโดยยึดหลักความถูกต้องและเป็นธรรม ($\bar{X} = 3.62$) และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ บุคลากรปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ($\bar{X} = 3.34$) บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ สุภาพอ่อนโยน และมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ ($\bar{X} = 3.33$) และอบต.มีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมบนพื้นฐานของคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X} = 3.28$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักความโปร่งใส

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. มีการประกาศให้บุคลากรรับทราบเกี่ยวกับสิทธิ ประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ	3.13	1.14	ปานกลาง	3
2. การบริหารงานกิจกรรมต่างๆมีการสรุปและเปิดเผย ต่อสาธารณะ	2.84	0.80	ปานกลาง	4
3. กระบวนการทำงานของ อบต.ทำงานอย่างเปิดเผย และตรงไปตรงมา พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบ	3.40	0.81	ปานกลาง	2
4. เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการ ทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	2.84	0.70	ปานกลาง	5
5. ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความ ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง	4.48	0.72	มาก	1
รวม	3.34	0.34	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ($\bar{X} = 4.48$) และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ 3 ลำดับ คือ กระบวนการทำงานของ อบต.ทำงานอย่างเปิดเผยและตรงไปตรงมา พร้อมทั้งจะได้รับการตรวจสอบ ($\bar{X} = 3.40$) มีการประกาศให้บุคลากรรับทราบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ในการได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.13$) และการบริหารงานกิจกรรมต่างๆมีการสรุปและเปิดเผยต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 2.84$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักความมีส่วนร่วม

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประชาชน	3.50	0.85	ปานกลาง	2
2. อบต.มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและ ความต้องการของประชาชน	4.30	0.74	มาก	1
3. อบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็น ในการแก้ไขปัญหา	3.11	1.03	ปานกลาง	4
4. อบต.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วน ร่วมในการประเมินผลงาน	3.01	1.21	ปานกลาง	5
5. อบต.มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมในการ จัดซื้อจัดจ้าง	3.29	0.66	ปานกลาง	3
รวม	3.44	0.43	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช
 จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความมีส่วนร่วม โดย
 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1
 ข้อ คือ อบต.มีการจัดเวทีประชาคมในการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน
 ($\bar{X} = 4.30$) และอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไป
 น้อยได้ 3 ลำดับ คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญ
 ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ($\bar{X} = 3.50$) อบต.มีการแต่งตั้งตัวแทนประชาชนเข้าร่วมใน
 การจัดซื้อจัดจ้าง ($\bar{X} = 3.29$) และอบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นใน
 การแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.11$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักความรับผิดชอบ

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. มีการนำโครงการ กิจกรรม หรือแผนงานที่ตกลงไว้ ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม	3.18	0.96	ปานกลาง	3
2. อบต.นำโครงการกิจกรรมที่ผ่านกระบวนการ ประชาคมไปบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาประจำปีของ อบต.	3.77	0.84	ปานกลาง	1
3. มีการให้บริการต่าง ๆ ด้วยความรับผิดชอบ ตอบสนองความต้องการของประชาชน	2.96	0.66	ปานกลาง	5
4. มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของ องค์กรอย่างชัดเจน	3.12	0.89	ปานกลาง	4
5. รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ เสียโดยตรงเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ	3.27	1.23	ปานกลาง	2
รวม	3.26	0.41	ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ อบต. นำโครงการกิจกรรมที่ผ่านกระบวนการประชาคมไปบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาประจำปีของอบต. ($\bar{X} = 3.77$) รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเพื่อใช้ประกอบในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.27$) และมีการนำโครงการ กิจกรรม หรือแผนงานที่ตกลงไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัด
 มหาสารคาม ด้านหลักความคุ้มค่า

(N=133)

การบริหารงานตามหลักธรรมภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	ลำดับ ที่
1. ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชน	2.68	0.54	ปานกลาง	5
2. มีการณรงค์ให้บุคลากรประหยัดพลังงาน	3.50	0.90	ปานกลาง	3
3. การจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและ ความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่	3.99	0.69	มาก	1
4. การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับ ผลงานที่ได้รับ	3.40	0.89	ปานกลาง	4
5. การปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	3.69	0.90	มาก	2
รวม	3.45	0.39	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารงานตามหลักธรรมภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 2 ข้อ คือ การจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 3.99$) และการปฏิบัติงานมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.69$) และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ มีการณรงค์ให้บุคลากรประหยัดพลังงาน ($\bar{X} = 3.50$) การใช้งบประมาณมีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.40$) และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและชุมชน ($\bar{X} = 2.68$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

ผู้วิจัยได้นำผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 จำแนกตามเพศ ใช้ *t*-test (Independent Sample) และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ใช้ *F*-test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กรณีพบว่ามีความแตกต่างผู้วิจัยจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD (Least Significant different) ดังนี้

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	ชาย		หญิง		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักนิติธรรม	16.05	1.59	15.84	1.89	0.678	0.499
2. ด้านหลักคุณธรรม	17.43	1.62	16.44	1.91	3.149	0.002*
3. ด้านหลักความโปร่งใส	16.77	1.71	16.68	1.74	0.289	0.773
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	16.92	2.46	17.44	1.92	-1.359	0.176
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	15.92	2.10	16.61	1.99	-1.926	0.056*
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	17.42	1.98	17.18	1.97	0.684	0.495
รวม	16.75	0.69	16.70	0.98	0.349	0.727

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ โดย
ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ด้าน คือ ด้านหลักคุณธรรม และ
ด้านหลักความรับผิดชอบ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขยงคีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขยงคีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่ตั้งกั โดยรวม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล	อบต.นาฏ (N=16)			อบต.ยางสีสุราช (N=27)			อบต.บ้านคู (N=17)			อบต.หนองบัวสำตุ (N=19)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน
	1. ด้านหลักนิติธรรม	3.11	0.17	ปานกลาง	3.33	0.37	ปานกลาง	3.11	0.23	ปานกลาง	3.37	0.31
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.47	0.31	ปานกลาง	3.53	0.34	มาก	3.36	0.29	ปานกลาง	3.28	0.23	ปานกลาง
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.50	0.23	ปานกลาง	3.33	0.35	ปานกลาง	3.22	0.35	ปานกลาง	3.31	0.42	ปานกลาง
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	3.18	0.31	ปานกลาง	3.33	0.57	ปานกลาง	3.63	0.32	มาก	3.77	0.18	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.30	0.30	ปานกลาง	3.34	0.35	ปานกลาง	2.85	0.39	ปานกลาง	3.40	0.27	ปานกลาง
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.31	0.42	ปานกลาง	3.48	0.29	ปานกลาง	3.49	0.58	ปานกลาง	3.46	0.38	ปานกลาง
รวม	3.31	0.29	ปานกลาง	3.39	0.38	ปานกลาง	3.28	0.36	ปานกลาง	3.43	0.30	ปานกลาง

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การบริหารงาน	อบต.คงเมือง (N=17)			อบต.ม่วงตัง (N=21)			อบต.ขามเริญ (N=16)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ บริหารงาน
1. ด้านทัศนคติธรรม	3.14	0.33	ปานกลาง	3.08	0.48	ปานกลาง	3.03	0.26	ปานกลาง
2. ด้านหลักคุณธรรม	3.42	0.39	ปานกลาง	3.37	0.52	ปานกลาง	3.07	0.20	ปานกลาง
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.05	0.29	ปานกลาง	3.46	0.27	ปานกลาง	3.51	0.21	มาก
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	3.41	0.42	ปานกลาง	3.43	0.43	ปานกลาง	3.33	0.31	ปานกลาง
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	3.22	0.40	ปานกลาง	3.30	0.51	ปานกลาง	3.36	0.38	ปานกลาง
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.50	0.40	ปานกลาง	3.49	0.30	ปานกลาง	3.40	0.38	ปานกลาง
รวม	3.29	0.37	ปานกลาง	3.36	0.42	ปานกลาง	3.28	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมพบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 องค์การบริหารส่วนตำบล โดยเรียงลำดับความสำคัญค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 ลำดับ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวส้นตุ ($\bar{X} = 3.43$) องค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า ($\bar{X} = 3.39$) และองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง ($\bar{X} = 3.36$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ
บาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านหลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	51.437	6	8.573	2.993	.009*
	ภายในกลุ่ม	360.954	126	2.865		
	รวม	412.391	132			
2. ด้านหลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	61.889	6	10.315	3.308	.005*
	ภายในกลุ่ม	392.938	126	3.119		
	รวม	454.827	132			
3. ด้านหลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	70.177	6	11.696	4.569	.000*
	ภายในกลุ่ม	322.530	126	2.560		
	รวม	392.707	132			
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	108.41	6	18.070	4.388	.000*
	ภายในกลุ่ม	518.814	126	4.118		
	รวม	627.233	132			
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	12.725	6	14.750	3.932	.001*
	ภายในกลุ่ม	500.418	126	3.751		
	รวม	513.143	132			
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	12.725	6	2.121	0.534	.782
	ภายในกลุ่ม	500.418	126	3.972		
	รวม	513.143	132			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	367.182	6	61.197	2.395	.032*
	ภายในกลุ่ม	3219.495	126	25.552		
	รวม	3586.677	132			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรมด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้วิจัยทำการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ LSD. ดังตารางที่ 14 – 18

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์รายคู่เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักนิติธรรม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล		องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด						
		อบต.นาฏ	อบต.ยางสีสุราช	อบต.บ้านกู่	อบต.หนองบัวสันตุ	อบต.ดงเมือง	อบต.แวงดง	อบต.ขามเฒ่า
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด	$\bar{X}$	3.11	3.33	3.11	3.37	3.14	3.08	3.03
อบต.นาฏ	3.11	-	.041*	.965	.022*	.808	.812	.532
อบต.ยางสีสุราช	3.33	-	-	.042*	.653	.069	.013*	.006*
อบต.บ้านกู่	3.11	-	-	-	.022*	.840	.773	.498
อบต.หนองบัวสันตุ	3.37	-	-	-	-	.037*	.007*	.004*
อบต.ดงเมือง	3.14	-	-	-	-	-	.616	.381
อบต.แวงดง	3.08	-	-	-	-	-	-	.669
อบต.ขามเฒ่า	3.03	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักนิติธรรม พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.นาภู มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ยางสีสุราช และอบต.หนองบัวสำนตุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ยางสีสุราช มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกุ่ม อบต.แวงคง และ อบต.ขามเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสำนตุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสำนตุ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง อบต.แวงคง และ อบต.ขามเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์รายคู่เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักคุณธรรม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล		องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด						
		อบต.นาภู	อบต.ยางสีสุราช	อบต.บ้านกุ่ม	อบต.หนองบัวสันต	อบต.ดงเมือง	อบต.แวงดง	อบต.ขามเรียง
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด	$\bar{X}$	3.47	3.53	3.36	3.28	3.42	3.37	3.07
อบต.นาภู	3.47	-	.602	.372	.114	.676	.379	.002*
อบต.ยางสีสุราช	3.53	-	-	.126	.020*	.317	.118	.000*
อบต.บ้านกุ่ม	3.36	-	-	-	.496	.628	.954	.020*
อบต.หนองบัวสันต	3.28	-	-	-	-	.240	.437	.083
อบต.ดงเมือง	3.42	-	-	-	-	-	.652	.005*
อบต.แวงดง	3.37	-	-	-	-	-	-	.013*
อบต.ขามเรียง	3.07	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักคุณธรรม พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.นาภู มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ยางสีสุราช มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสันต และ อบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านคู มีความคิดเห็นแตกต่างจาก
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างจาก
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.แวงดง มีความคิดเห็นแตกต่างจาก
บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์รายคู่เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขตอำเภอขามเรียง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเรียง จังหวัด
มหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความโปร่งใส

การบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล		องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด						
		อบต. นาฏ	อบต. ยางสีสุ ราช	อบต. บ้านคู	อบต. หนอง บัวสันต	อบต. ดง เมือง	อบต. แวงดง	อบต. ขาม เรียง
องค์การบริหาร ส่วนตำบลที่สังกัด	$\bar{X}$	3.50	3.33	3.22	3.31	3.05	3.46	3.51
อบต.นาฏ	3.50	-	.101	.014*	.092	.000*	.754	.912
อบต.ยางสีสุราช	3.33	-	-	.270	.855	.006*	.155	.078
อบต.บ้านคู	3.22	-	-	-	.389	.136	.021*	.011*
อบต.หนองบัวสันต	3.31	-	-	-	-	.018*	.139	.072
อบต.ดงเมือง	3.05	-	-	-	-	-	.000*	.000*
อบต.แวงดง	3.46	-	-	-	-	-	-	.667
อบต.ขามเรียง	3.51	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วน
ตำบลในเขตอำเภอขามเรียง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.นาภู มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกู่ และอบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเฒ่า มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกู่ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.แวงดง และอบต.ขามเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสันตุ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.แวงดง และอบต.ขามเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์รายคู่เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความมีส่วนร่วม

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล		องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด						
		อบต.นาฏ	อบต.ยางสีสุราช	อบต.บ้านกู่	อบต.หนองบัวสันตุ	อบต.ดงเมือง	อบต.แวงดง	อบต.ขามเรียง
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด	$\bar{X}$	3.18	3.33	3.63	3.77	3.41	3.43	3.33
อบต.นาฏ	3.18	-	.101	.014*	.092	.000*	.754	.912
อบต.ยางสีสุราช	3.33	-	-	.270	.855	.006*	.155	.078
อบต.บ้านกู่	3.63	-	-	-	.389	.136	.021*	.011*
อบต.หนองบัวสันตุ	3.77	-	-	-	-	.018*	.139	.072
อบต.ดงเมือง	3.41	-	-	-	-	-	.000*	.000*
อบต.แวงดง	3.43	-	-	-	-	-	-	.667
อบต.ขามเรียง	3.33	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความมีส่วนร่วม พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.นาฏ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกู่ และอบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ยางสีสุราช มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านกู่ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.เวียงคอง และอบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสันตุ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ดงเมือง มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.เวียงคอง และอบต.ขามเรียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์รายกลุ่มเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเรียง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความรับผิดชอบ

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล		องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด						
		อบต.นาฏ	อบต.ยางสีสุราช	อบต.บ้านกู่	อบต.หนองบัวสันตุ	อบต.ดงเมือง	อบต.เวียงคอง	อบต.ขามเรียง
องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด	$\bar{X}$	3.30	3.34	2.85	3.40	3.22	3.30	3.36
อบต.นาฏ	3.30	-	.739	.001*	.448	.572	.971	.649
อบต.ยางสีสุราช	3.34	-	-	.000*	.610	.330	.750	.859
อบต.บ้านกู่	2.85	-	-	-	.000*	.007*	.001*	.000*
อบต.หนองบัวสันตุ	3.40	-	-	-	-	.175	.439	.776
อบต.ดงเมือง	3.22	-	-	-	-	-	.522	.305
อบต.เวียงคอง	3.30	-	-	-	-	-	-	.654
อบต.ขามเรียง	3.36	-	-	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.นาภู มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านดู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.ขามเฒ่า มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านดู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.บ้านดู่ มีความคิดเห็นแตกต่างจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด อบต.หนองบัวสันต อบต.ดงเมือง อบต.แวงดง และอบต.ขามเฒ่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม

ตารางที่ 19 จำนวนความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	จำนวนความถี่
1. ด้านหลักนิติธรรม	
1.1 บุคลากรในองค์กรทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารและข้าราชการประจำจะต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	48
1.2 การออกข้อบัญญัติตำบลต่างๆ ควรรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่ม มิใช่รับฟังความคิดเห็นของบุคคลเฉพาะกลุ่ม	34
1.3 การใช้อำนาจของนิติรัฐดำเนินไปควบคู่กับนิติธรรมต้องเน้นความถูกต้องมากกว่าความถูกต้อง	31

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน ความถี่
1.4 ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการดำเนินงาน	28
1.5 ผู้บริหารต้องปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ	12
2. ด้านหลักคุณธรรม	
2.1 การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารและข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ต้องถูกต้อง ซื่อสัตย์ยึดถือระเบียบวินัย	35
2.2 มีความต้องการให้บุคลากรในองค์กรมีความสนใจเอาใจใส่ประชาชน และ ให้ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม เสมอภาค แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้ ตรงกับความต้องการ	31
2.3 องค์กรยังขาดการรับฟังเหตุและผลจากประชาชน ควรมีความเป็นกลางใน การบริหาร โครงการต่าง ๆ และขอให้ใช้หลักในการตัดสินใจ ไม่เอนเอียง แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือเห็นแก่พวกพ้อง	28
2.4 บุคคลบางกลุ่มในองค์กรยังขาดการเอาใจใส่ต่อองค์กรหรือรักองค์กร และ คิดถึงแต่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม	16
2.5 ให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักคุณธรรมมีภาวะผู้นำ ปฏิบัติตนเป็น ตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม	13
3. ด้านหลักความโปร่งใส	
3.1 ทุกฝ่ายต้องมีการเคารพความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ข้อมูลของแต่ละฝ่าย ควรที่จะมีความชัดเจนถูกต้อง	32
3.2 ควรจะแถลงนโยบายการบริหารงานทุกครั้งที่มีการประชุมสภาฯ หรือ ประชุมหมู่บ้านของอบต.และชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปี ให้ประชาชนรับทราบ	31
3.3 การประชาสัมพันธ์โดยตรงยังมีน้อย ประชาชนยังไม่ค่อยมีการรับทราบ ข้อมูลข่าวสาร	21

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน ความถี่
3.4 การปฏิบัติงานของ อบต.จะต้องมีการเปิดเผยเปิดใจกว้าง เพื่อให้ ตรวจสอบได้ตลอดเวลา และมีข้อมูลนำเสนอต่อสาธารณชนได้	16
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	
4.1 ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมคิด ร่วมเสนอ ความคิดเห็น และเคารพการกระทำของบุคคลอื่น	37
4.2 ฝ่ายบริหารต้องให้ความสำคัญกับชุมชน/หมู่บ้าน การตัดสินใจของสมาชิก อบต.ด้วย และไม่ฉ้อฉลประชาชน	35
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	
4.3 อบต.จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานในตำบลได้มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ และเปิดโอกาสให้เข้ามา มีส่วนร่วมในทุกมิติ ให้มากขึ้น	24
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	
5.1 ให้นำบุคลากรขององค์กรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย หรือตามกฎหมายและบางส่วนขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน	34
5.2 อบต.ควรใส่ใจต่อปัญหาของประชาชนที่มีความเดือดร้อน และแก้ไข ปัญหาให้รวดเร็ว	31
5.3 การรับผิดชอบต่อชุมชน/หมู่บ้านที่เป็นอยู่ยังน้อยมาก เมื่อมีการผิดพลาด สมควรยอมรับและปรับปรุงแก้ไขใหม่	28
5.4 ควรส่งเสริมบทบาทหน้าที่ ให้ทุกฝ่ายมีความสำนึกในการทำหน้าที่	18
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	
6.1 ต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่าเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด	41
6.2 ผู้บริหารต้องจัดสรรตำแหน่งบุคลากรให้เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่	32
6.3 วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก และพัฒนาองค์กรไปสู่จุดเป้าหมาย	29
6.4 ทรนงค์การดำเนินตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ให้ปฏิบัติอย่าง จริงจังและเข้าถึงประชาชน	24

จากตารางที่ 19 พบว่า การวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะการบริหารงานตามหลัก
 ธรรมชาติบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออย่างสี่สุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม
 จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม คือ บุคลากรในองค์กรทุกฝ่ายโดยเฉพาะผู้บริหารและ
 ข้าราชการประจำ จะต้องมีการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อนำมาปรับใช้กับการ
 ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ความถี่ 48) การออกข้อบัญญัติตำบลต่างๆ ควรรับฟัง
 ความคิดเห็นของประชาชนทุกกลุ่ม มิใช่รับฟังความคิดเห็นของบุคคลเฉพาะกลุ่ม (ความถี่
 34) การใช้อำนาจของนิติรัฐดำเนินไปควบคู่นิติธรรมต้องเน้นความถูกต้องมากกว่าความ
 ถูกใจ (ความถี่ 31) ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ
 ขั้นตอนการดำเนินงาน (ความถี่ 28) และผู้บริหารต้องปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอ
 ภาคไม่เลือกปฏิบัติ (ความถี่ 12)

2. ด้านหลักคุณธรรม คือ การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารและข้าราชการและ
 เจ้าหน้าที่ ต้องถูกต้องซื่อสัตย์ซื่อสัตย์ระเบียบวินัย (ความถี่ 35) มีความต้องการให้บุคลากรใน
 องค์กรมีความสนใจเอาใจใส่ประชาชน และให้ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม เสมอภาค
 แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้ตรงกับความต้องการ (ความถี่ 31) องค์กรยังขาดการรับฟัง
 เหตุและผลจากประชาชน ควรมีความเป็นกลางในการบริหาร โครงการต่าง ๆ และขอให้ใช้
 หลักในการตัดสินใจไม่เอนเอียงแก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือเห็นแก่พวกพ้อง (ความถี่ 28)
 บุคคลบางกลุ่ม ในองค์กรยังขาดการเอาใจใส่ต่อองค์กรหรือรักองค์กร และคิดถึงแต่ประโยชน์
 ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม (ความถี่ 16) และให้ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักคุณธรรมมี
 ภาวะผู้นำ ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม (ความถี่ 13)

3. ด้านหลักความโปร่งใส คือ ทุกฝ่ายต้องมีการเคารพความคิดเห็นของแต่ละ
 บุคคล ข้อมูลของแต่ละฝ่ายควรที่จะมีความชัดเจนถูกต้อง (ความถี่ 32) ควรจะแถลง
 นโยบายการบริหารงานทุกครั้งที่มีการประชุมสภาฯ หรือประชุมหมู่บ้านของอบต.และชี้แจง
 การใช้จ่ายงบประมาณในแต่ละปีให้ประชาชนรับทราบ (ความถี่ 31) การประชาสัมพันธ์
 โดยตรงยังมีน้อย ประชาชนยังไม่ค่อยมีการรับทราบข้อมูลข่าวสาร (ความถี่ 21) และการ
 ปฏิบัติงานของ อบต.จะต้องมีการเปิดเผยเปิดใจกว้าง เพื่อให้ตรวจสอบได้ตลอดเวลา และมี
 ข้อมูลนำเสนอต่อสาธารณชนได้ (ความถี่ 16)

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน
 มีส่วนร่วมคิด ร่วมเสนอความคิดเห็น และเคารพการกระทำของบุคคลอื่น (ความถี่ 37) ฝ่าย

บริหารต้องให้ความสำคัญกับชุมชน/หมู่บ้าน การตัดสินใจของสมาชิกอบต. ด้วยและไม่ชี้นำประชาชน (ความถี่ 35) และอบต.จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและหน่วยงานในตำบลได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในทุกมิติ ให้มากขึ้น (ความถี่ 24)

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ ให้นุเคราะห์ขององค์กรตระหนักถึงอำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายหรือตามกฎหมายและบางส่วนของความมุ่งมั่นในการทำงาน (ความถี่ 34) อยต.ควรใส่ใจต่อปัญหาของประชาชนที่มีความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาให้รวดเร็ว (ความถี่ 31) การรับผิดชอบต่อชุมชน/หมู่บ้านที่เป็นอยู่ยังน้อยมาก เมื่อมีการผิดพลาดสมควรยอมรับและปรับปรุงแก้ไขใหม่ (ความถี่ 28) และควรส่งเสริมบทบาทหน้าที่ให้ทุกฝ่ายมีความสำนึกในการทำหน้าที่ (ความถี่ 28)

6. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ ต้องใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่าเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด (ความถี่ 41) ผู้บริหารต้องจัดสรรตำแหน่งบุคลากรให้เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ (ความถี่ 32) วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอก และพัฒนาองค์กรไปสู่จุดเป้าหมาย (ความถี่ 29) และรณรงค์การดำเนินตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ให้ปฏิบัติอย่างจริงจังและเข้าถึงประชาชน (ความถี่ 24)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล สรุปผลและแปลความหมายของการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้านต่อไปนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม

“ผู้บริหารและข้าราชการในองค์กรต้องศึกษากฎหมายและระเบียบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ และข้อบังคับเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกฝ่าย” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

“เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกข้อบัญญัติตำบลให้สอดคล้องกับต้องการของประชาชน เช่นการจัดประชุมหรือการทำประชาพิจารณ์ หรือการแสดงประชามติ” (สมศักดิ์ กิ่งมิ่งแฮ. 2556 : สัมภาษณ์)

“บริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับเป็นที่ยอมรับของคนทุกฝ่าย” (นายกศิก์นรินทร์ ศรีณรงค์. 2556 : สัมภาษณ์)

“การบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม” (นันทะวัฒน์ ไชยสันต์. 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้บริหารควรบริหารองค์การตามความต้องการของประชาชนโดยแยกปัญหาหนักเบาและก่อนหลังเป็นสำคัญ” (กรรณิการ์ ภูมิพันธ์. 2556 : สัมภาษณ์)

2. ด้านหลักคุณธรรม

“ปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรทุกส่วนในองค์กรยึดหลักความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์ อุดมคติ มีระเบียบวินัย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างดีที่ตีแก่สังคมกำหนดกรอบการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องทุกชั้นตอน” (ศิริณี ชนะพันธ์. 2556 : สัมภาษณ์)

“บริหารงานในองค์กร โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รณรงค์บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ สร้างความชอบธรรมในการปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน และปลูกจิตสำนึกด้านจิตอาสา” (นันทะวัฒน์ ไชยสันต์. 2556 : สัมภาษณ์)

“องค์กรควรรับฟังเหตุและผลของประชาชนด้วยความเป็นกลางไม่ชี้นำ ส่วนบริหาร โครงการที่ต้องจัดสรรให้หมู่บ้านควรใช้หลักในการพิจารณาจากปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วนก่อน” (ศักดิ์นรินทร์ ศรีณรงค์. 2556 : สัมภาษณ์)

“รณรงค์ให้บุคลากรในองค์กรยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีเป็นตัวอย่างแก่สังคม และมีความซื่อสัตย์ จริงใจ อุดมคติ มีระเบียบวินัย และปลูกจิตสำนึกให้รักองค์กรของตนเอง” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้บริหารควรยึดหลักคุณธรรม ด้วยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นคนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อุดมคติ มีระเบียบวินัยยึดหลักภาวะผู้นำที่ดี และปฏิบัติตนให้เป็นอย่างดีที่ตีแก่ประชาชน โดยเฉพาะการ ครอบตน ครอบคนครอบงาน” (สมศักดิ์ กิ่งมิ่งแฮ. 2556 : สัมภาษณ์)

3. ด้านหลักความโปร่งใส

“ควรสร้างความไว้วางใจระหว่างองค์กรและภาคประชาชน รวมทั้งการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลทั้งสองฝ่าย” (สมศักดิ์ กิ่งมิงแฮ. 2556 : สัมภาษณ์)

“ควรมีช่องทางและกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบการใช้งานงบประมาณ และกำหนดช่องทางในการประชาสัมพันธ์นโยบายหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาฯ” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

“ควรมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างตรงไปตรงมาโดยให้มีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน” (กรรณิการ์ ภูมิพันธ์. 2556 : สัมภาษณ์)

“ควรมีช่องทางและกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน และปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใสมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน” (ศักดิ์นรินทร์ ศรีณรงค์. 2556 : สัมภาษณ์)

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม

“เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้เพื่อเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ และมีส่วนร่วมทุกมิติ เช่น มีส่วนร่วมคิด เสนอความคิดเห็นการทำประชาพิจารณ์ หรือแสดง” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

“เคารพการตัดสินใจของสมาชิก อบต. และประชาชนในพื้นที่บริการ และสนองตอบความต้องการตามเงื่อนไขของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ” (กรรณิการ์ ภูมิพันธ์. 2556 : สัมภาษณ์)

“เปิดช่องทางหรือโอกาสให้ประชาชนรับรู้เสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประชาชน เช่น การเข้ารับฟังการประชุมสภาฯหรือรับทราบข้อมูลจากเวปไซด์ เป็นต้น” (สมศักดิ์ กิ่งมิงแฮ. 2556 : สัมภาษณ์)

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ

“สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามกฎหมายและฝ่ายบริหารต้องมีความกล้าหาญที่จะให้คุณให้โทษต่อบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความชอบธรรมในการบริหารงาน” (ศักดิ์นรินทร์ ศรีณรงค์. 2556 : สัมภาษณ์)

“ผู้บริหารควรใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา และมีความกล้าหาญ และกล้าได้กล้าเสียจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาให้สำเร็จดูล่วงไปได้” (นันทะวัฒน์ ไชยสันต์. 2556 : สัมภาษณ์)

“ควรมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐาน โดยการวางกรอบความรับผิดชอบ ให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงาน” (สมศักดิ์ กิ่งมิ่งแส. 2556 : สัมภาษณ์)

“การปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชนถือเป็นภารกิจหลักขององค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น เนื่องจากรัฐบาลมอบอำนาจให้ท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น บริหารงานเพื่อบริการประชาชนภายใต้กฎหมาย และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐบาล บุคลากรในองค์กรต้องรับรู้บทบาทหน้าที่และมีจิตสำนึกในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ บรรลุตามเป้าหมายของค์การ” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

6. ด้านหลักความคุ้มค่า

“ควรเพิ่มความสามารถในการบริหารงานเพิ่มผลผลิตของงานในทางบวกให้เกิดความคุ้มค่ากับต้นทุน และประโยชน์ที่ได้รับ” (กรรณิการ์ ภูมิพันธ์. 2556 : สัมภาษณ์)

“ต้องพิจารณาตัวบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่ ก.อบต.กำหนดคืออาการคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ผลงานของบุคคลนั้น ความอาวุโสในราชการ การรักษาวินัยความเหมาะสมอื่น ๆ และผลประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ” (สมศักดิ์ กิ่งมิ่งแส. 2556 : สัมภาษณ์)

“ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์การ โดยใช้หลัก SWOT หาจุดอ่อนจุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคเพื่อสร้างความพร้อมในการพัฒนาองค์กร” (ศักดิ์นรินทร์ ศรีณรงค์. 2556 : สัมภาษณ์)

“จัดทำ โครงการตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้หมู่บ้านในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ โดยจัดงบประมาณสนับสนุนและจัดให้มีการประกวดรับรางวัลเพื่อ ส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่ายอย่างประหยัดในครัวเรือนและส่งเสริมรายได้รวมทั้งการส่งเสริม การออมให้กับประชาชน” (บัณฑิต พงศ์สุวรรณ. 2556 : สัมภาษณ์)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่จะต้องปรับปรุง หรือพัฒนาแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้านต่อไปนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม คือ ผู้บริหารและข้าราชการในองค์กรต้องศึกษา กฎหมายและระเบียบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ และ ข้อบังคับเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกฝ่าย เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออก ข้อบัญญัติตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เช่น การจัดประชุมหรือการทำ

ประชาพิจารณ์ หรือการแสดงประชามติ บริหารงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อบังคับเป็นที่ยอมรับของคนทุกฝ่าย การบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทาง
ราชการการให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และผู้บริหารควรบริหารองค์การตามความต้องการ
ของประชาชน โดยแยกปัญหาหนักเบาและก่อนหลังเป็นสำคัญ

2. ด้านหลักคุณธรรม คือ การปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรทุกส่วนในองค์กรยึด
หลักความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์ อุดมคติ จริงใจมีระเบียบวินัย ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างที่ดี
แก่สังคมกำหนดกรอบการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ให้ถูกต้องทุกขั้นตอน บริหารงานใน
องค์กรโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง รณรงค์บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ
สร้างความชอบธรรมในการปฏิบัติงานให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน และปลูกจิตสำนึกด้าน
จิตอาสา องค์กรควรรับฟังเหตุและผลของประชาชนด้วยความเป็นกลางไม่ชี้นำ ส่วนบริหาร
โครงการที่ต้องจัดสรรให้หมู่บ้านควรใช้หลักในการพิจารณาจากปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน
ก่อน รณรงค์ให้บุคลากรในองค์กรยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีเป็นตัวอย่างแก่
สังคม และมีความซื่อสัตย์ จริงใจ อุดมคติ มีระเบียบวินัย และปลูกจิตสำนึกให้รักองค์กรของ
ตนเอง และผู้บริหารควรยึดหลักคุณธรรม ด้วยการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์
ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นคนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ
ขยัน อุดมคติ มีระเบียบวินัยยึดหลักภาวะผู้นำที่ดี และปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่
ประชาชน โดยเฉพาะการครองตน ครองคนครองงาน

3. ด้านหลักความโปร่งใส คือ ควรสร้างความไว้วางใจระหว่างองค์กรและ
ภาคประชาชน รวมทั้งการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูลทั้งสองฝ่าย ควรมีช่องทางและ
กระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบการใช้งบประมาณ และกำหนดช่องทางในการ
ประชาสัมพันธน์ โยบายหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาฯ ควรมีการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างตรงไปตรงมาโดยให้มีการจัด
ระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน และควรมีช่องทาง
และกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน และปรับปรุงกลไกการ
ทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใสมีการจัดระบบงานและข้อมูลข่าวสารเพื่อเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารต่อสาธารณชน

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้เพื่อเสนอ
ความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญและมีส่วนร่วมทุกมิติ เช่น มีส่วนร่วมคิด เสนอความ
คิดเห็นการทำประชาพิจารณ์ หรือแสดงประชามติ เคารพการตัดสินใจของสมาชิก อบต.และ

ประชาชนในพื้นที่บริการ และสนองตอบความต้องการตามเงื่อนไขของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และเปิดช่องทางหรือ โอกาสให้ประชาชนรับรู้เสนอความเห็นในการตัดสินใจ ปัญหาสำคัญของประชาชน เช่น การเข้ารับฟังการประชุมสภาหรือรับทราบข้อมูลจาก เว็บไซต์ เป็นต้น

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ คือ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรตระหนักถึงสิทธิ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหรือตามกฎหมายและฝ่ายบริหารต้องมีความกล้าหาญที่จะให้ คุณให้โทษต่อบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความชอบธรรมในการบริหารงาน ผู้บริหารควร ใส่ใจปัญหาของประชาชนและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาและมีความกล้าหาญ และกล้า ได้กล้าเสียจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ควรมีการกำหนดเป้าหมาย และมาตรฐาน โดยการวางกรอบความรับผิดชอบให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้ง ระบบงาน และการปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชนถือเป็นภารกิจหลักขององค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น เนื่องจากรัฐบาลมอบอำนาจให้ท้องถิ่นหรือการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น บริหารงานเพื่อบริการประชาชนภายใต้กฎหมาย และอยู่ในกำกับของรัฐบาล บุคลากรใน องค์กรต้องรับรู้บทบาทหน้าที่และมีจิตสำนึกในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุตาม เป้าหมายขององค์กร

6. ด้านหลักความคุ้มค่า คือ ควรเพิ่มความสามารถในการบริหารงานเพิ่ม ผลผลิตของงานในทางบวกให้เกิดความคุ้มค่ากับต้นทุน และประโยชน์ที่ได้รับ ต้องพิจารณา ตัวบุคคลเข้าผู้ตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดคือ การคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ผลงานของบุคคลนั้น ความอาวุโสใน ราชการ การรักษาวินัยความเหมาะสมอื่น ๆ และผลประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับ ควรจัด บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์กร โดยใช้หลัก SWOT หาจุดอ่อนจุด แข็ง โอกาส และอุปสรรคเพื่อสร้างความพร้อมในการพัฒนาองค์กร และจัดทำ โครงการตาม แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้หมู่บ้านในพื้นที่เข้าร่วม โครงการ โดยจัด งบประมาณสนับสนุนและจัดให้มีการประกวดรับรางวัลเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้จ่าย อย่างประหยัดในครัวเรือนและส่งเสริมรายได้รวมทั้งการส่งเสริมการออมให้กับประชาชน